

Ілля Бутенко,
*аспірант, старший викладач кафедри політології,
Національний університет «Кієво-Могилянська академія»
ir.butenko@ukma.edu.ua
<https://orcid.org/0009-0007-7299-0196>*

ІНСТИТУТ МІСЬКОГО ПОБРАТИМСТВА ЯК ФАКТОР ІНСТИТУЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Розвиток процесів європейської інтеграції України, що активізувався після підписання Угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом (2014 р.), підняв питання про адаптацію українського сектора державного управління до європейських практик. Зокрема, важливим аспектом, що мав призвести до збільшення горизонтальних зв'язків та демократизації держави, мала стати реформа системи місцевого самоврядування та регіональної політики, що проявилось в реформі децентралізації, яка впроваджувалася в Україні в 2 етапи.

Під час першого етапу, що тривав в 2014–2020 рр., в Україні відбулося створення мережі об'єднаних територіальних громад, тобто адміністративно-територіальних одиниць, що являли собою агломерації населених пунктів зі спільним керівним органом місцевого самоврядування.

Під час другого етапу в 2020 р. в Україні відбулося об'єднання районів, внаслідок чого інститут територіальних громад отримав доповнення в форматі більш всеохопної політики взаємної інтеграції на рівні регіонів.

Таким чином, за результатами реформи децентралізації відбулося створення системи регіональних кластерів, у межах яких відносини між населеними пунктами стали регламентуватися за принципом належності до однієї терито-

ріальної громади та району, а відтак можна стверджувати про наявність тенденції про розбудови регіональних інституцій та актуалізації фактору місцевого самоврядування в державному будівництві в Україні.

Водночас, у контексті європейської інтеграції реформа децентралізації також отримала прояв, пов'язаний зі збільшенням ваги регіонів у представленні України на міжнародних майданчиків. Насамперед, проявом цього стало розширення мережі міст-побратимів за участю українських населених пунктів, що у свою чергу проявлялося в наступних аспектах:

- 1) провадження міжнародних проектів з культурної, господарської та взаємодії;
- 2) збільшення міжнародної обізнаності про Україну;
- 3) надання українським населеним пунктам міжнародної підтримки не лише в рамках міжнародного партнерства, проте і в рамках співпраці на рівні муніципалітетів.

Важливість залучення підтримки до українських міст від закордонних партнерів актуалізувалася на фоні пандемії COVID-19 та повномасштабного російського вторгнення, внаслідок чого українські органи місцевого самоврядування стали більш відкритими до взаємодії зі стейкхолдерами, що могли б надавати гуманітарну підтримку або інформувати закордонні суспільства про ситуацію в Україні. Зокрема, в березні 2022 р., місто-побратим Києва Мюнхен надало українській столиці 12 реанімобілів, а також медичне обладнання та комплекти гуманітарної допомоги. Іншим проявом залучення міст-партнерів до підтримки українських населених пунктів можна назвати партнерства між Одесою та Марселем, Миколаєвом та Плевеном, Чернівцями та Сучавою, а також низкою інших українських та європейських міст. Найбільш актуальними проявами взаємодії при цьому залишаються надання гуманітарних вантажів, прийом українських біженців, підтримка проектів з відбудови зруйнованої інфраструктури в містах-побратимах.

Подібні заходи дозволяють стверджувати про інституціоналізацію партнерств між українськими та європейськими містами, а відтак про створення міжміського виміру європейської інтеграції, що має доповнити існуючі відносини між Україною та державами-членами Європейського Союзу в контексті інтеграції українських та європейських практик інституційного врядування на рівні міст.

Список використаних джерел

До Києва прибули перших 7 із 12 реанімобілів, подарованих українській столиці мерією міста-побратима Мюнхена-Кличко. <https://www.facebook.com/Vitaliy.Klychko/posts/528485495311780>.

Портал Cities4cities з актуальною мапою міст-побратимів українських населених пунктів. <https://cities4cities.eu/gromady/>.

Як міста-побратими можуть допомогти у відновленні України? Приклади та інструкція. <https://rubryka.com/article/twin-cities-help-ukraine/>.